

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΓΙΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ

Εβδομαδιαία έκδοση Του Ιερού Ναού Αγίων
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Πεύκης
Νικολάου Πλαστήρα και Πατριάρχου Γρηγορίου Ε'
Τηλ. 2108027738 email: agioi.apostoloi@gmail.com

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016. 1Α' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

*Βαβύλα ιερομάρτυρος, Μωυσέως προφήτου, Ερμιόνης θυγατρός
του αποστόλου Φιλίππου, Ιερουσαλήμ και των υιών αυτής των
εν Βεροία μαρτύρων, Ανθίμου οσίου του εν Κεφαλληνία.
Έτος 9^ο Τεύχος 399*

...το έλεος και η συγγνώμη...

Τη σημασία της συγγνώμης μας παρουσιάζει σήμερα ο Χριστός, μέσα από την παραβολή που ακούσαμε από το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο. Μοιάζει, μας λέει, η Βασιλεία των Ουρανών με έναν βασιλέα, ο οποίος αποφάσισε να τακτοποιήσει τους λογαριασμούς του με τους υπηρέτες του. Πρώτος παρουσιάστηκε ένας, ο οποίος του χρωστούσε δέκα χιλιάδες τάλαντα και επειδή δεν είχε να τα ξεχρεώσει, ο Κύριός του διέταξε να πουληθούν η γυναίκα του και τα παιδιά του και όλα του τα υπάρχοντα, ώστε να αποδοθεί το χρέος. Εκείνος έπεσε στα γόνατα και τον παρακαλούσε λέγοντας: "δείξε λίγη υπομονή, και θα στα ξεχρεώσω όλα". Τότε ο άρχοντας τον συμπόνεσε, και του χάρισε το δάνειο. Φεύγοντας ο δούλος αυτός, συνάντησε ένα συνυπηρέτη του, ο οποίος του χρωστούσε εκατό δηνάρια, και τον άρπαξε από το λαιμό λέγοντάς του "δώσε μου αυτά που μου χρωστάς!". Εκείνος τον παρακαλούσε να κάνει λίγο υπομονή, μέχρι να τον ξεπληρώσει, όμως αυτός τον έβαλε στη φυλακή, μέχρι να του αποδώσει την οφειλή. Βλέποντας οι υπόλοιποι υπηρέτες τα όσα είχαν συμβεί, λυπήθηκαν πάρα πολύ και εξιστόρησαν τα γεγονότα στον κύριό τους. Κι εκείνος, αφού τον κάλεσε, του είπε: "δούλε πονηρέ, σου χάρισα όλο

εκείνο το χρέος, επειδή με παρεκάλεσες. Δεν έπρεπε και συ να ελεήσεις τον συνυπηρέτη σου, όπως κι εγώ σε ελέησα;” Και θυμωμένος τον παρέδωσε στους βασανιστές, μέχρι να αποδώσει όλο το χρέος του. Ο Χριστός κλείνει την παραβολή λέγοντας “αυτό ακριβώς θα κάνει σε σας και Πατέρας μου ο Ουράνιος, αν ο καθένας σας δεν συγχωρεί τον αδελφό του μέσα από την καρδιά του”.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι απέναντι στο Θεό είμαστε όλοι δούλοι και οφειλέτες. Δούλοι επειδή είμαστε δημιουργήματά Του, φτιαγμένα να κοινωνούμε την αγάπη του Θεού, να την εφαρμόζουμε στην μεταξύ μας κοινωνία και να την αναπέμπουμε δοξολογικά προς Αυτόν. Και οφειλέτες γιατί καθημερινά στη ζωή μας δεν καταφέρνουμε να εκπληρώσουμε πλήρως την εντολή της αγάπης, γιατί αμαρτάνουμε και ως εκ τούτου υπολειπόμαστε έναντι του χρέους μας προς τον Θεό και προς τους συνανθρώπους μας. Παρόλα αυτά, ο Θεός είναι φιλόανθρωπος, και δεν μας εξουθενώνει. Περιμένει καρτερικά τη διόρθωσή μας, τείνει “ευήκοον ούς” στις προσευχές και τις παρακλήσεις μας, και είναι πρόθυμος, όταν Τον παρακαλέσουμε με ταπείνωση καρδιάς και με μετάνοια, να μας συγχωρέσει, να ξεχάσει κάθε οφειλή μας προς Αυτόν, όπως έκανε αρχικά με τον δούλο που Του χρωστούσε ένα αστρονομικό και δυσθεώρητο ποσό. Δεν ανέχεται όμως τη δική μας σκληροκαρδία. Αν παραγράφει τις οφειλές μας, το κάνει για να μας διδάξει ότι οφείλουμε κι εμείς να είμαστε φιλόανθρωποι, να βλέπουμε τον πλησίον μας με αγάπη και όχι σαν εχθρό μας, και να τον συγχωρούμε κι εμείς με τη σειρά μας σε ό,τι κι αν μας χρωστάει. Άλλωστε, αυτά τα οποία μας χρωστούν οι συνάνθρωποί μας είναι σταγόνα στον ωκεανό της δικής μας οφειλής προς τον Θεό.

Για το λόγο αυτό, όταν ο Κύριος διαπίστωσε την σκληροκαρδία και τη μοχθηρία του ευεργετηθέντα υπηρέτη, άλλαξε την απόφασή του και δεν τον έβαλε απλά στη φυλακή, αλλά τον οδήγησε στα βασανιστήρια. Αυτό δεν αποτελεί εκ μέρους του Θεού πράξη εκδικητικότητας, αλλά γίνεται για να κατανοήσει ο μοχθηρός δούλος το μέγεθος της ευεργεσίας που αρχικά είχε απολάβει, αλλά στην ουσία απέρριψε με την πονηρή συμπεριφορά του. Η σημερινή παραβολή αποτελεί μια σημαντική αφορμή και ευκαιρία για να αναθεωρήσουμε την στάση μας έναντι του Θεού και των συνανθρώπων μας.

Συχνά θεωρούμε ότι η πνευματική μας ζωή είναι ατομική μας υπόθεση, ότι δεν έχει καμία σχέση με τους συνανθρώπους μας, ότι δεν αφορά το κοινωνικό σύνολο. Κι όμως, τίποτα από όσα γράφει το Ευαγγέλιο, καμία από τις εντολές του Θεού δεν μπορούμε να εφαρμόσουμε από μόνοι μας. Γιατί η φιλανθρωπία, η συγγνώμη, η μακροθυμία, η υπομονή, η

πραότητα, η ελεημοσύνη, η κάθε αρετή προϋποθέτει την παρουσία του πλησίον, γιατί αποτελεί απάντηση της καρδιάς μας προς αυτόν και απόδειξη της αγάπης την οποία οφείλουμε να καλλιεργούμε προς τους συνανθρώπους μας, αν πράγματι θέλουμε να γνωρίσουμε και να αγαπήσουμε και τον Θεό. Γι αυτό και τονίζει στο τέλος ο Χριστός, ότι και ο Επουράνιος Πατέρας μας, τότε μόνο μας συγχωρεί, όταν κι εμείς δείχνουμε την ίδια διάθεση προς τους ανθρώπους που τυχόν μας έχουν βλάψει ή μας έχουν θίξει.

Δεν μπορεί κάποιος να είναι εκδικητικός και παράλληλα να ζητά συγχώρεση από τους άλλους, πολύ δε περισσότερο από τον ίδιο το Θεό. Αυτό άλλωστε παρακαλούμε και και επιβεβαιώνουμε όταν στο “Πάτερ ημών” λέμε: “και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών”. Δηλαδή, συγχώρησέ μας, Κύριε, όπως ακριβώς κι εμείς συγχωρούμε, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, με την ίδια αγάπη και φιλανθρωπία.

Π. ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ ΒΕΛΕΤΖΑΣ

Γιατί με μεγάλη δυσκολία προφέρουμε τη λέξη συγγνώμη:

Είναι ευκολότερο αγαπητοί μου να προσευχηθούμε να αναστηθεί ένα αγαπημένο μας πρόσωπο παρά να μετανοήσει κάποιος που ζει. Την ελευθερία του ανθρώπου να αμαρτάνει δεν την παραβιάζει ούτε ο ίδιος ο Θεός, διότι έπλασε τον άνθρωπο «νοερόν και αυτεξούσιον». Δυστυχώς οι επιπτώσεις της αμαρτίας είναι αυτές οι οποίες τις περισσότερες φορές συνετίζουν τον άνθρωπο. «Τα οψόνια της αμαρτίας θάνατος εστί» λέγει ο Απόστολος Παύλος. Ότι κάνεις σε κάνει και αν δεν πάθεις δεν θα μάθεις λέγει ο σοφός λαός μας.

Είναι και τα τρία πρωταρχικά πάθη του ανθρώπου που αναβάλλουν τη μετάνοια, η άγνοια, η λήθη και η ραθυμία. Συχνά πράττουμε πράγματα τα οποία αγνοούμε ότι είναι αμαρτία. Γι αυτό δεν πρέπει να πιέζουμε τα αγαπημένα μας πρόσωπα να ζητούν χωρίς να το νιώθουν συγγνώμη για πράξεις τους που δεν τις θεωρούν αμαρτία, ενώ εμείς τις θεωρούμε. Ο καθένας ερμηνεύει το Ευαγγέλιο και τους νόμους του Θεού ανάλογα με την πνευματική του ωριμότητα, γι αυτό χρειάζεται ένας διακριτικός πνευματικός σε κάθε οικογένεια ο οποίος σε κάθε περίπτωση θα καθορίζει το σωστό ή το λάθος με την καθαρότητα της καρδιάς του και τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος μέσα στο μυστήριο της Ιεράς εξομολογήσεως.

Προϋπόθεση όμως απαραίτητη είναι να μην κρύβουμε από τον πνευματικό μας καμία μας ενέργεια ή λογισμό ο οποίος μας φέρνει σε σύγκρουση με τα άλλα μέλη της οικογένειάς μας. Οι μορφωμένοι, επειδή η «γνώσις φυσιοί», κάνει τον άνθρωπο υπερήφανο, έχουν ένα επιπλέον λόγο να μην κατεβάζουν εύκολα τη μυτούλα τους. Προτιμούν, γιατί έτσι βολεύει, την γνώμη της λογικής τους και όχι τις εντολές του πνευματικού και του Ευαγγελίου.

Η συγγνώμη δεν έχει καμία αξία όταν τη λέμε αόριστα, αλλά όταν τη ζητούμε για συγκεκριμένα λάθη μας, πρώτα από το Θεό και έπειτα από τον άνθρωπο που ταλαιπωρήσαμε. Εξάλλου ο λαός μας λέγει και το γνωστό: «από τότε που βγήκε η συγγνώμη χάθηκε το φιλότιμο». Είναι καλή συνήθεια κάθε βράδυ μετά την ακολουθία του Αποδείπνου ενώπιον όλης της οικογένειας το κάθε μέλος της να παραδέχεται τα σφάλματά του. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι οι πρώτοι χριστιανοί εξομολογούνταν τις αμαρτίες τους ενώπιον όλης της εκκλησίας.

Συχνά επίσης οι άνθρωποι λησμονούμε τα λάθη μας και τις επιπτώσεις που είχαν στα αγαπημένα μας πρόσωπα. Η μετάνοια έχει πολλά στάδια. Με το να θυμόμαστε στην προσευχή χωρίς όμως λεπτομέρειες τα πάθη μας, αποκτούμε κατάνυξη και προσελκύουμε το έλεος του Θεού.

Να μην είμαστε τεμπέληδες, δηλαδή ράθυμοι, και έτσι αναβάλλουμε για αύριο την αλλαγή τρόπου ζωής. Τότε εγκαθιστούμε μέσα στην ψυχή μας τα πάθη και όσο περνά ο χρόνος η μετάνοιά μας γίνεται πιο δύσκολο έργο. Χρειάζεται καθημερινή νήψη, δηλαδή προσοχή, ώστε να μην επαναλαμβάνουμε τα ίδια λάθη. Πριν από κάθε πράξη μας να ρωτούμε τη συνείδηση μας, η οποία είναι η φωνή του Θεού μέσα μας, μήπως αυτή βλάψει την ψυχή μας ή τον πλησίον μας.

Ο Άγιος Μάρκος ο ασκητής στη Φιλοκαλία λέγει ότι για να γλιτώσει κάποιος που αμάρτησε από τις μεθοδείες του διαβόλου χρειάζεται η μετάνοια του να συνοδεύεται και από τα ανάλογα έργα που διορθώνουν το συγκεκριμένο σφάλμα. Χρυσό έκλεψες, χρυσό θα επιστρέψεις. Πήρες γη, γη θα δώσεις. Ψέμα είπες, αλήθεια θα μαρτυρήσεις. Οργίστηκες, με πραότητα να επιστρέψεις κοντά στον αδερφό σου.

Δύσκολο πράγμα η μετάνοια. Αυτοί που μετανοούν με όλη τους την ψυχή και αλλάζουν τρόπο ζωής χωρίς να κοιτούν τι κάνουν οι άλλοι γύρω τους είναι μόνον οι άνθρωποι της βαθιάς πίστεως, της καλής προαιρέσεως και της άκρας ταπεινώσεως όπως την δίδαξε ο λόφος του Γολγοθά.

